

Základní škola a Montessori mateřská škola Podbřezí

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„Pomoz mi, abych to dokázal sám.“

2025/2026

Aktualizace: 30.8. 2025

Základní škola a Montessori mateřská škola Podbřezí / Podbřezí 3 / 518 03 Podbřezí

Tel.: 608 984 331 e-mail: mms.podbrezi@zs-ms-podbrezi.cz

Specifika školy:

- ✧ vzdělávání podle pedagogického systému Marie Montessori
- ✧ vedení písemných záznamů o každém dítěti („Pozorovací záznamy“)
- ✧ individuální schůzky s rodiči o rozvoji dítěte v průběhu celého školního roku - na vyžádání
- ✧ plánované schůzky s rodiči (1x - 2x ročně) - předávání informací o vývoji dítěte v mateřské škole, na základě písemných záznamů z pozorování („Pozorovací záznamy - diagnostiky dětí“)
- ✧ „Lesní den“ - dopolední pobyt v přírodě, včetně svačiny (podzim a jaro - každý pátek)
- ✧ „Letní adaptační program“ - nabízíme možnost nově nastupujícím dětem trávit v srpnu čas ve třídě nebo na zahradě ještě před nástupem do školky
- ✧ tradiční každoroční setkání s rodinami dětí: Vánoční dílničky, Školkový piknik, Posvícenský průvod, Vynášení Morany, Loučení s předškoláky, Zahradní slavnost
- ✧ výlety o víkendu s rodiči a dětmi: poznávání zajímavých míst

Motto školy:

„Kýmkoli budeš, nic mě nezklame. Nemám žádné představy o tom, jaké bys mělo být či co bys mělo dělat. Netoužím o žádných představách o tobě, chci tě pouze poznávat. Nikdy mě nemůžeš zklamat.“

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
 - 3.1 Věcné podmínky
 - 3.2 Životospráva
 - 3.3 Psychosociální podmínky
 - 3.4 Organizační zajištění chodu mateřské školy
 - 3.5 Vedení mateřské školy
 - 3.6 Personální zajištění
 - 3.7 Spoluúčast rodičů na předškolním vzdělávání
 - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných
 - 3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
 - 5.1 Metody a formy práce
 - 5.2 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se specifickými potřebami vzdělávání
 - 5.3 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných
 - 5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH
 - 6.1 Názvy integrovaných bloků
 - 6.2 Charakteristika integrovaných bloků
 - 6.3 Třídní bloky
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM
8. PŘÍLOHY
 - 8.1 Režim dne
 - 8.2 Charakteristika třídy

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Zřizovatel mateřské školy:

Obec Podbřezí

Sídlo:

Podbřezí 16

518 03 Podbřezí

Rychnov nad Kněžnou

IČO: 75016443

Pracoviště Mateřské školy

Základní škola a Montessori mateřská škola Podbřezí

Podbřezí 3

518 03 Podbřezí

Rychnov nad Kněžnou

Tel. 498 603 544

Email: zs.podbrezi@zs-ms-podbrezi.cz

Ředitelka mateřské školy:

Mgr. Anna Hrčková

Zástupkyně ředitelky pro MMŠ:

Mgr. Karolína Ondráčková

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání:

Název:

“Pomoz mi, abych to dokázal sám.”

Na zpracování se podílely:

Mgr. Karolína Ondráčková a pedagogický sbor

Vypracovala:

Mgr. Karolína Ondráčková

Platnost od:

1.9. 2025

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Kapacita mateřské školy je 24 dětí.

Mateřská škola je jednotřídní věkově smíšená.

Mateřská škola je umístěna v přízemí budovy společně se základní školou, která je umístěna v prvním patře. Mateřská škola má vlastní zahradu a společně se školou využívá prostory tělocvičny a výdejny.

V blízkosti školy jsou louky, lesy, potok Dědina, zámek Skalka a klidné ulice na procházky a průzkumy dětí.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

- ❖ třída je rozčleněna na místnosti - 1 menší místnost s kuchyňkou sloužící zároveň jako jídelna, 1 větší místnost sloužící jako pracovna a ložnice, 1 nejmenší místnost sloužící jako pracovna a prostor pro loučení rodičů s dětmi, dále společná šatna, sociální zařízení a tělocvična umístěna v prostorách základní školy v prvním patře
- ❖ třída je světlá, vkusně a esteticky uspořádaná
- ❖ ve třídě je na podlaze linoleum a místnosti jsou vytápěny podlahovým topením
- ❖ vybavení místností nábytkem a uložení Montessori pomůcek respektuje zásady Montessori pedagogiky a odpovídá věku a počtu dětí
- ❖ pomůcky jsou umístěny vedle sebe v nízkých otevřených policích, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a vyznaly se v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání; pomůcky a materiály jsou průběžně obnovovány a doplňovány
- ❖ sociální zařízení a ložnice k odpočinku odpovídají antropometrickým požadavkům, počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné a bezpečné
- ❖ na budovu školy navazuje školní zahrada
- ❖ všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů

3.2 Životaspráva

- ❖ poskytujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu formou dopolední svačiny, oběda a odpolední svačiny
- ❖ děti do jídla nenutíme, ale nabízíme jim možnost všechno alespoň ochutnat a naučit se tak zdravému způsobu stravování
- ❖ při dopolední a odpolední svačině si děti mohou zvolit, kdy budou jíst (učitelé mají díky systému se jmenovkami přehled, že stihly posvačit všechny děti)
- ❖ dodržujeme pitný režim - možnost pití i neslazených nápojů je po celý den
- ❖ ve všech záležitostech životasprávy je podporována maximální samostatnost a sebeobsluha
- ❖ děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí
- ❖ v denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku

jednotlivých dětí - po obědě mají děti 30 min. odpočinku se čtením příběhů. Děti leží v klidu na matraci. Děti, které během této doby usnou, zůstávají spát na matraci a ostatní děti přibližně po 30ti minutách vstávají a jdou se věnovat odpoledním aktivitám do vedlejší místnosti.

3.3 Psychosociální podmínky

- ❖ vytváříme dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně, bezpečně, jistě
- ❖ každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti
- ❖ vztah pedagoga a dítěte je založen na partnerském a respektujícím přístupu
- ❖ je respektována osobní svoboda a volnost dětí v rámci stanovených pravidel
- ❖ děti si mohou vybrat činnost: co, kdy, kde, s kým a jak dlouho
- ❖ při všech činnostech počítáme s aktivní účastí dítěte
- ❖ nově přichozím dětem nabízíme „Letní adaptační program“ - v srpnu (po dohodě mají rodiče možnost strávit se svým dítětem ve třídě a na zahradě určitý čas; dětem navrhne nošení fotografie rodičů s sebou; nabízíme respektující komunikaci, která bude respektovat fakt, že pro některé děti může být odloučení od rodiny stresující záležitostí)
- ❖ nulová tolerance všech projevů násilí - fyzického i slovního; empatické řešení situací formou respektující komunikace; svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého
- ❖ vytváříme nesoutěživé prostředí, hrajeme jen kooperativní didaktické hry; děti „vítězí“ samy nad sebou

3.4 Organizační zajištění chodu mateřské školy

- ❖ denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně zaměřené potřeby
- ❖ plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- ❖ je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí při činnostech i při osobní hygieně
- ❖ klade se velký důraz na individuální práci
- ❖ děti mají možnost účastnit se společných činností ve skupinkách nebo na elipse (frontální činnost)
- ❖ veškeré aktivity jsou připraveny tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a

experimentování, pracovaly svým tempem atp.

- ❖ děti se aktivně podílí na programu ve třídě

3.5 Vedení mateřské školy

- ❖ organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy
- ❖ zástupkyně ředitelky zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor
- ❖ plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby
- ❖ školní vzdělávací program vypracovává pověřená zástupkyně ředitelky pro MMŠ ve spolupráci s ostatními učitelkami, stejně tak kontrolní a evaluační činnosti
- ❖ pracujeme jako tým; všichni jsou podporováni, aby se podíleli na vedení a rozvoji školy
- ❖ pro pedagogické pracovníky jsou v režimu školy zařazeny pravidelné operativní porady neformálního charakteru
- ❖ rodiče jsou vřele zváni ke spolupráci
- ❖ máme funkční informační systém (aplikace Twigsee, email, pravidelné informace na nástěnce)
- ❖ spolupracujeme se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou a s dalšími Montessori zařízeními

3.6 Personální zajištění

- ❖ v mateřské škole pracují 2 kvalifikované učitelky na celý plný úvazek
- ❖ odbornou Montessori kvalifikaci splňuje jedna učitelka
- ❖ pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálně (v souladu se zásadami a principy respektující výchovy)
- ❖ další vzdělávání učitelů je pro vedení MŠ prioritou
- ❖ rozvrh přímé pedagogické práce je rozvržen ve 2 směnách v rámci jednoho dne tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi

- ❖ je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodin
- ❖ pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel
- ❖ logopedickou péči si zajišťují rodiče individuálně, škola nabízí možnost logopedické péče logopedickým asistentem (učitelka základní školy) a to jen u vážnějších diagnóz dětí, které jsou v předškolním věku

3.7 Spoluúčast rodičů na předškolním vzdělávání

- ❖ rodiče se mohou kdykoliv obrátit na vedení školy s návrhy, podněty a připomínkami, které se rychle a pružně řeší
- ❖ podporujeme rodinnou výchovu a nabízíme rodičům rady a doporučení v souladu s respektující výchovou
- ❖ pořádáme informativní Montessori setkání pro rodiče, jejichž děti budou navštěvovat nově MŠ
- ❖ velký důraz klademe na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu a naši společnou cestu zahajujeme vždy v měsíci červnu před zahájením nového školního roku
- ❖ rodiče mají možnost účastnit se různých akcí školy (slavnosti, dílničky apod.)

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami tvoříme Plán pedagogické podpory. Na jeho tvorbě se podílí všichni pedagogičtí pracovníci. Vycházíme z možností dítěte zvládat režimové a vzdělávací aktivity. V této fázi hodně komunikujeme s rodiči. Podmínky vzdělávání plánujeme a upravujeme dle vzniklých situací. V průběhu roku písemně volnou formou zaznamenáváme účinnost zvolených opatření školy.

V případě, že jsou školou zvolená podpůrná opatření pro harmonický rozvoj dítěte nedostačující, doporučujeme rodičům návštěvu Školského poradenského zařízení, se kterým pak nadále spolupracujeme.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Učitelé ve třídě, kde jsou zařazeny děti od dvou do tří let, jsou stabilní, mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie. Učitelé se v přímé pedagogické činnosti v maximální možné míře překrývají (minimálně 3 hodiny denně). Režim dne ve třídě dvouletých dětí jsme upravili s ohledem na potřeby dětí. Bereme zřetel i na to, že dvouleté děti mají pomalejší pracovní tempo, čemuž přizpůsobujeme veškeré režimové aktivity. Dopolodní svačina je časově neomezená, dítě může svačit, kdy a jak dlouho potřebuje (nejpozději do 10.00 hod.). Na pobyt venku využíváme nejčastěji přilehlou zahradu, což umožňuje

dětem pobývat v šatně takovou dobu, kterou potřebují. V případě výrazně nepříznivého počasí chodíme s dětmi na krátkou procházku. Děti mají dostatek času na odpočinek, v případě, že spí, nejsou buzeny. Největší prostor věnujeme volné aktivitě dětí

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání dětí se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která nastavuje kritéria pro přijímání dětí (směrnice je uložena v kanceláři školy).

Na třídě pracují 2 učitelky s celkem 2 plnými úvazky. Přímá vyučovací povinnost pedagogů je řešena v rámci 2 týdnů se stálou periodikou.

Od 6.30 hod. je provoz školy zajištěn vždy jedním pedagogickým pracovníkem a ukončován taktéž jedním, ale jiným pedagogickým pracovníkem.

Souběžné působení dvou učitelů je zajištěno na dopolední pracovní blok (práce s pomůckami, hygiena a příprava svačiny, komunitní kruh, příprava na pobyt venku), dále na převlékání v šatně před obědem, na dobu oběda a „poobědové“ předávání dětí rodičům.

Čas příchodu a odchodu dětí je vymezen pouze denním provozem školy a vychází z potřeb rodičů (blíže je upřesněno ve školním řádu).

Třída je heterogenní a vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený a dobrovolný, v závislosti na výběru dítěte. (viz. Příloha - Charakteristika třídy)

Denní řád je rozvolněný, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem k zachování intervalů mezi podávanými jídly. (viz. Příloha - Režim dne)

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Metody a formy práce

Montessori mateřská škola Podbřezí je založena na pedagogice Marie Montessori a klade si za cíl harmonický rozvoj všech složek lidské osobnosti (fyzické i psychické).

Pedagogika Marie Montessori je založena na individuálním přístupu ke každému dítěti a jeho cílevědomém, soustavném a plánovaném rozvoji ve všech oblastech, čemuž napomáhá připravené prostředí respektující dítě na jeho cestě k samostatnosti.

Prostředí Montessori mateřské školy Podbřezí je uspořádané tak, aby děti stimulovalo a reagovalo na jejich přirozenou potřebu učit se. Naše třídy nazýváme **připravené prostředí**. Tento název věrně odráží péči a pozornost, kterou věnujeme tvorbě takového vzdělávacího prostředí, které u dětí posiluje nezávislost a intelektuální rozvoj. Třídy naší školy jsou rozděleny do několika oblastí, které zahrnují praktický život, smyslovou výchovu, matematickou výchovu, jazykovou výchovu, rozšiřující aktivity (dějepis, zeměpis, fyzika, chemie, biologie, umění a další obory o světě a životě v něm). Každá část třídy se skládá z nízkých otevřených polic, skříněk a stolečků, kde je pro děti volně k dispozici různý materiál, který si mohou dle zájmu zvolit a pracovat s ním.

Toto podnětné prostředí uspokojuje **senzitivní (citlivá) období** každého dítěte, což je fáze ve vývoji dítěte, kdy je zvýšeně vnímavé k získávání určitých schopností s neobyčejnou lehkostí a s malým výdajem energie. Tato citlivá období se u dítěte projevují zvýšeným zájmem o nějakou práci (práci s barvami, čísly, písmeny, se zvířátky...). V naší škole si u dětí těchto citlivých fází všímáme, neboť člověk se nikdy jistě věci nenaučí tak jednoduše, jako v odpovídající citlivé fázi.

Děti se mohou volně pohybovat po třídách, pracují samy nebo se připojí k jiným dětem, pokud s tím souhlasí. Mohou si vybrat činnost a pracovat na ní, jak dlouho chtějí, pokud tím nikoho nevyrušují a nic nepoškozují, po ukončení činnosti děti vrací pomůcky na své místo samy.

Nezávislá svobodná volba činností spolu nese **zodpovědnost** spojenou s **pravidly**. Pravidla v naší mateřské škole vychází z ohledů ke svobodě toho druhého a z ohledů na prostředí a pořádek. Pravidla si stanovujeme společně s dětmi. Pokud dítě ještě určitý druh zodpovědnosti ještě nezvládá, přebírá ji za něj učitel. Svoboda dítěte nespočívá v tom, že se dítě ponechá samo sobě nebo že nebude svou práci dokončovat. V takových případech našim dětem na cestě k vlastní nezávislosti, odpovědnosti a sebedisciplíně pomáhá učitel.

Náš program je vytvořen tak, aby pomohl každému z našich dětí objevovat a rozvíjet jeho schopnosti a dovednosti. **Respektujeme, že každé dítě je jedinečné.**

V naší mateřské škole se učí děti spolu spolupracovat spíše než mezi sebou soutěžit. Děti objevují vlastní schopnosti, které jsou jim dány a rozvíjí si silný smysl pro nezávislost, sebedůvěru a sebedisciplínu. Učitelé děti povzbuzují, aby samy přemýšlely a aktivně se zapojily do vzdělávacího procesu.

Nedílnou součástí metody práce je úzká spolupráce s rodiči na rozvoji jejich dětí. Děti pracují individuálně a v malých skupinkách, které jsou přizpůsobeny jejich potřebám v oblastech praktického života, smyslové výchovy, jazykové výchovy, matematiky a kosmické výchovy.

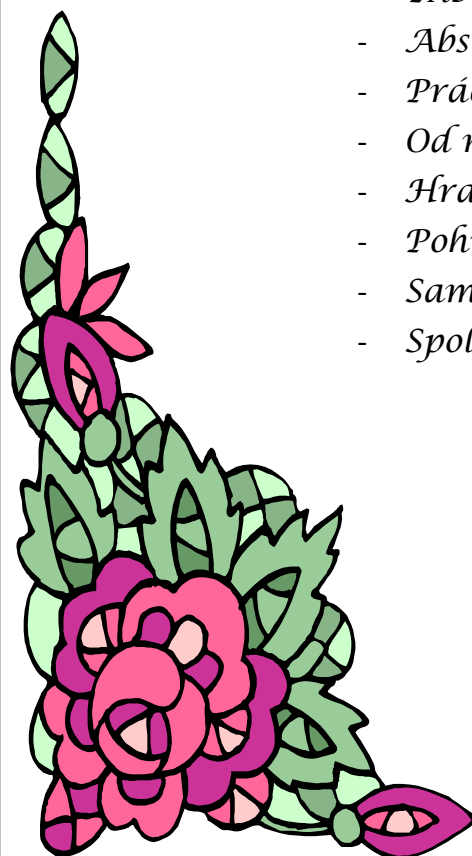
Role učitele spočívá v rovnocenném, partnerském a empatickém provázení dítěte světem kolem něj, aby mohlo dokázat věci samostatně. Učitel není obvykle středem pozornosti a většinou nepracuje s celou třídou najednou. Jeho úlohou je zaznamenávat pokrok a potřeby jednotlivých dětí, připravovat a nabízet dětem vhodné materiály a pomůcky, které budou odpovídat potřebám a zájmům každého dítěte ve třídě. Naším cílem je, aby děti dělaly to, co je vnitřně uspokojuje. Učitelé pečlivě monitorují pokrok dětí, připravují individuální plány rozvoje každého dítěte a mohou pak cíleně obohatit vzdělávací program dalšími materiály. Učitelé v naší mateřské škole se snaží používat takový jazyk, aby s dětmi nadřazeně nemanipulovali a nesnižovali tak jejich důstojnost. Naš rovnocenný vztah k dítěti vyjadřujeme uznáním, oceněním, zpětnou vazbou, pozitivními či negativními přirozenými důsledky.

Učitel musí rozeznávat, respektovat a vědomě používat následující výchovně vzdělávací prostředky (Montessori principy):

- *Absorbující duch*
- *Koncentrace* – *polarizace pozornosti*
- *Samostatnost*
- *Řád*
- *Senzitivní období*
- *Svobodná volba*
- *Přípravené prostředí*
- *Od konkrétního a k abstraktnímu*
- *Tříbení smyslů*
- *Abstrakce a představivost*
- *Práce s chybou*
- *Od nečinnosti k aktivitě*
- *Hranice a pravidla*
- *Pohyb*
- *Samostatná práce*
- *Spolupráce*

Princip dětského vývoje:	Důsledek pro práci pedagoga (metody a formy práce):
Absorbující duch: Dítě absorbuje prostředí, učí se poznávat a chápat své okolí. Absorbuje řeč, mezilidské vztahy, fungování věcí, uspořádání věcí kolem něj....úplně vše, co dítě přímo či nepřímo obklopuje, je pro dítě podprahovou informací o fungování světa.	Učitel je pro dítě vzorem, dítě si díky němu vytváří vztah s okolím, učí se své okolí poznávat a chápat. Co chce učitel po dítěti, musí dělat i učitel!!
Koncentrace - polarizace pozornosti: <u>Fáze přípravy</u> - dítě se pohybuje v připraveném prostředí a hledá v nabídce zajímavých předmětů. Někdy krátce vyzkouší několik činností s pocitem vnitřního neklidu. Vhodný předmět, který podnítl koncentraci se shoduje s vnitřní potřebou dítěte (senzitivní fáze). Dítě jej donese na pracovní plochu. <u>Fáze velké práce</u> - Nastává skutečné ponoření se do práce. Soustředění je tak intenzivní, že se dítě nenechá vyrušit běžným ruchem v jeho okolí. Setrvává u činnosti do vlastního uspokojení. Odmítá jakýkoliv zásah, který přichází zvenku. Je - li přesto vyrušeno, reaguje mrzutě až hněvivě a jeho schopnost koncentrace je raněna. <u>Fáze doznívání</u> - Po ukončení koncentrace přichází chvilka ticha. Dítě se hluboce nadechne a vydechne, ve tváři má známky hlubokého štěstí. Po odeznění vnitřního uspokojení je připraveno podělit se o získanou zkušenost a věnovat se úklidu pomůcky. Potom si volí jinou činnost.	Učitel pozoruje děti a pokud uvidí dítě, které je ve fázi hluboké koncentrace, NESMÍ ho vyrušit!! (ani slovem, ani tím, že ho pozoruje - učitel pozoruje nenápadně, dělá, jako by tam dítě nebylo a chrání koncentrované dítě před vyrušením ostatních dětí)
Samostatnost: Dítě si osvojí sebekontrolu a je osvobozeno od kontroly dospělého. Dítě sleduje vůli přírody a chce dělat věci samo. Postupně se stane i mentálně nezávislé. Zaměstnává rozum na základě vlastních zkušeností a formuje se jeho individualita.	Učitel připravuje prostředí tak, aby se mohlo dítě pohybovat a fungovat ve třídě sebedovědomě a samostatně a nepotřebovalo příliš velkou pomoc učitele. Učitel pomáhá dítěti jen pokud je k tomu dítětem vyzván. Učitel zasahuje jen v případě, když dítě svou činností ruší ostatní děti nebo když ničí pomůcku.
Řád: Správně uspořádané prostředí je pro lidskou psychiku takové, ve kterém se může člověk pohybovat se zavřenýma očima, a když cokoliv hledá, stačí jen natáhnout ruku.	Každá pomůcka či předmět ve třídě má své přesné místo v otevřených policích, kam je na ně dobře vidět a dítě si tak může „nakoukat“ jejich uložení. Pedagog důsledně dohlíží na správné vrácení

Logická uspořádanost je životní potřebou. Jsou - li věci na svém místě, motivuje to dítě k činnosti (pracovat s řádem). Pořádek spočívá v poznání náležitého umístění předmětu ve vztahu k okolí a v zapamatování si tohoto umístění. To umožňuje orientaci ve světě.	pomůcky dítětem, pomáhá mu si zapamatovat řád. Vše ve třídě je umístěno ve výšce, kam dosáhne dítě samostatně, bez pomoci dospělého. Všechny pomůcky v policích jsou uloženy tak, aby se dítěti braly pohodlně (vedle sebe, ne na sobě)
Senzitivní období : Období zvýšené vnímavosti je časově limitovaný instinkt, který je vázaný na získání specifického psychického rysu. Jednotlivá období jdou za sebou a mají individuální dobu nástupu a odeznívání. Začátek vnímavosti se projevuje pozvolným nástupem, následuje intenzivní citlivost (snadno rozeznatelná), která opět pozvolně ustupuje. V citlivém období se učí dítě snadno (samotným bytím) a přirozeně odpovídající dovednost. Př. Senzitivní období na barvy, na řád a pořádek, na písmena, na čísla...	Učitel pozorně sleduje chování a zájmy dítěte a rozeznává senzitivní období. Těmto potřebám dítěte pak přizpůsobuje nabídku aktivit a činností (dává lekce). Př. Pokud rozezná u dítěte senzitivní období na barvy, nabídne mu pomůcku barevné destičky, sleduje dítě, pozoruje a dělá záznamy z pozorování.
Svobodná volba: Volba je instinktivní záležitost. Dítě si samo vybírá aktivitu, své pracovní místo, délku práce. Dítě se učí určité dovednosti a samo se rozhoduje, jak ji v životě použije. Uspokojení pramení z toho, že vědomě dělá to, co považuje za správné. Svobodná volba se v konečném důsledku projeví jako samostatný, soběstačný, nezávislý, sebeovládající činný projev jedince v určitých hranicích. Svobodné rozhodování dítěte podle vlastních preferencí nám umožňuje pozorovat jeho potřeby a reagovat na ně.	Učitel zpočátku dítě hodně vede, aby ho seznámil a „napojil“ na prostředí (skrz činnost, práci, manipulaci...) a pokud vidí, že dítě se již chová a pohybuje samostatně, samostatně se rozhoduje, vybírá si práci samostatně a přitom dodržuje dohodnutá pravidla, ustupuje učitel do pozadí. Dítě dále jen pozoruje, popř. mu nabízí nové lekce.
Připravené prostředí: Souvisí s principem řádu. Součástí připraveného prostředí je i připravený učitel (zná práci s pomůckami, zná principy, vede si záznamy). Vše je přizpůsobené výšce dětí, pomůcky (každá jen v jednom provedení - trpělivost, respekt) uložené vedle sebe v otevřených policích. Třída rozčleněná na koutky Praktického života, Smyslové výchovy, Rozšiřujících aktivit, Jazykové výchovy, Matematické výchovy. Všechny pomůcky jsou seřazené podle didaktické posloupnosti. Součástí Praktického života je malá funkční kuchyňka.	Učitel denně připravuje prostředí (kontroluje umístění a stav pomůcek, vyrábí nové pomůcky dle momentálních potřeb dětí, přizpůsobuje prostředí tak, aby bylo pro děti funkční, lákavé a smysluplné).
Od konkrétního k abstraktnímu:	Pomůcky praktického života nejsou hračky

Aby dítě mohlo přejít k představám a k symbolům a mohlo je správně chápat, potřebuje mít dostatek zkušeností s konkrétními reálnými předměty či jevy.	či napodobeniny, jsou to reálné předměty z různých materiálů (sklo, dřevo, kov, plast, keramika...). Pomůcky matematické a jazykové výchovy jsou vždy vyrobeny tak, aby mělo dítě i s písmeny a čísly praktickou a reálnou zkušenost (dřevěná pohyblivá abeceda; každé písmeno má své miniatury, jejichž počáteční písmeno je právě to procvičované; obrázkový materiál - výhradně realistické zobrazení fotografiemi; při počítání - tyče, vřeténka, perlový materiál...). Učitel vymýšlí aktivity pro děti tak, aby nejdříve mělo dítě konkrétní zkušenost, pak až vytváří s dětmi představy (Př. Téma ovoce a zelenina - manipulace se skutečnými potravinami, pak až s obrázky nebo miniaturami).
Tříbení smyslů: Senzorická část osobnosti (práce smyslů) je aktivně zapojena do rozvoje dítěte a projevuje se ve všech jeho činnostech, Dítě, které pracuje s pomůckami pro rozvoj smyslů, je manuálně zručnější, dosahuje vyššího stupně rozlišování podnětů ve vnějším světě. Vnímá jemné rozdíly mezi věcmi a jevy. Svět je pro něj bohatším a zajímavějším místem. Dítě se učí klasifikovat vjemy jednotlivými smysly. Je třeba, aby si mohlo jednotlivé vlastnosti uvědomovat odděleně. Naučí se vnímat vlastnosti systematicky uspořádané do skupin a odstupňované podle míry. Osvojí si abecedu pro poznávání hmotného světa. Tříbené smysly jsou psychickou přípravou. Tato příprava je důležitá pro spolehnutí se na vlastní poznání. Tříbené smysly jsou nezbytnou složkou kulturnosti, stejně jako gramotnost nebo jazykové schopnosti.	Marie Montessori vymyslela sadu pomůcek pro rozvoj smyslů. Charakteristickou vlastností těchto pomůcek je, že si na ni dítě procvičuje a uvědomuje vždy jen jednu vlastnost - př. Barevné destičky - barvy; Válečky s úchyty - výšku; Červené tyče - délku apod. Učitel musí perfektně ovládat práci s těmito pomůckami.
Abstrakce a představivost: Dětská psychika vládne schopností, které říkáme představivost. Je to specifická duševní operace vyššího řádu, která umožňuje dítěti představovat si věci, které nejsou přímo viditelné. Představivost je síla, která člověku umožňuje odhalit pravdu. Dítě zaslechne mnoho rozhovoru třeba o Africe. Vytváří si nejasné představy. Uspokojí je, může - li své představy upřesnit kontaktem s konkrétní věcí, modelem, mapou. Zaměstnáme - li představivost dítěte něčím reálným, pomáháme mu v kontaktu se skutečným světem (životem).	Učitel podporuje v dětech představivost a s ní související inteligenci vždy ve spojení s konkrétními předměty či jevy, popř. alespoň modely.

Práce s chybou:

Chyba je přítel, díky chybám se můžeme naučit více než přijímáním již hotových správných řešení. Je pro dítě velmi přínosné, když si na chybu přijde samo, než když mu ji učitel opraví a předloží mu správný výsledek.

Všechny Montessori pomůcky jsou navrženy tak, že mají v sobě zabudovanou „kontrolu správnosti“, takže nepotřebují k sobě učitele a na chybu si mohou přijít samy. Tím je mimo jiné u dětí podporována samostatnost a radost z objevování. U některých pomůcek je kontrolou správnosti učitel a je tedy nezbytné, aby učitel pracoval s dítětem.

Od nečinnosti k aktivitě:

Dítě chodí po třídě, sleduje a pozoruje práci ostatních, prohlíží si pomůcky v policích a hledá, co by ho zaujalo. Poté si najde práci, uspokojí svou potřebu, vrátí pomůcku na správné místo a jde si pro další práci.

Učitel nechává dítě, které „bloumá“ po třídě a pozoruje ostatní při práci, v klidu, nenabízí mu hned práci. Čeká, až co si vybere dítě. Práci nabízí, až když je dítětem požádáno nebo si již delší dobu dítě vybírá jednoduché či stále stejné pomůcky dokola.

Hranice a pravidla:

Aby dítě mohlo spokojeně a samostatně fungovat, potřebuje znát hranice, v rámci kterých se může samostatně rozhodovat. Hranice nastavuje dospělý, nastavuje je dítěti individuálně. Některé dítě může mít širší hranice, některé má ten prostor pro samostatné rozhodování menší. Vše záleží na zodpovědnosti, které to konkrétní dítě unese, když je mu dána nějaká svoboda.

Učitel komunikuje s dětmi a nastavuje hranice respektujícím způsobem, nepoužívá pokyny, příkazy, tresty, odměny ani pochvaly, namísto toho používá empatickou reakci, popisuje situaci a přizývají druhého ke spoluúčasti na jejím řešení, poskytuje informaci, připomíná požadavek jedním - dvěma slovy a umožňuje dětem výběr.

Pohyb:

Život se projevuje prostřednictvím pohybu. Děti předškolního věku dychtí po pohybové činnosti a učení se novým dovednostem.

Důkladnost. Pohyby dělá učitel důkladně a pomalu proto, že dítě si například umývá ruce precizně ne za účelem čistoty, ale aby zdokonalovalo pohyby. Aby bylo kultivovanější a zručnější.

Rozbor činnosti. Každá složitá činnost obsahuje řadu rozdílných pohybů (úkonů), které na sebe navazují (tvoří postup). Je třeba nalyžovat jednotlivé části a umožnit dítěti sledovat je a učit se je odděleně. Procvičování dílčích úkonů vede ke vzniku harmonického projevu jedince.

Úspornost pohybů. Nejvyšším stupněm dokonalosti je dosažení určitého cíle bez nadbytečných pohybů. Je to základ estetického projevu a základní princip každé činnosti. Dítě je v předškolním věku fascinováno pohybem a jeho svaly a nervy reagují na procvičování. V tomto čase si snadno osvojuje návyky, které ho budou

Učitel zná perfektně přesný pracovní postup se všemi pomůckami ve třídě, tak, aby jeho pohyby byly jisté, ladné, pomalé a bez zbytečných pohybů navíc.

V průběhu dne zařazuje učitel hry na ticho (od krátkých - poslech spadnutí špendlíku až po náročnější a delší - postupné šeptání jmen) buď spontánně během pracovního bloku nebo na elipse - při komunitním kruhu.

Cvičení koordinace chůze a rovnováhy se provádí ve třídě na elipse, nejlépe denně.

Učitel podporuje v dítěti jeho spontánnost a samostatnost tím, že mu připravuje prostředí, odstraňuje z něj překážky, které by mu v tom mohly bránit.

charakterizovat jako jedince.

Opakovanou činností si dítě upevňuje dovednosti (koordinaci určitých svalových skupin). K opakování úkonu ho motivuje ukázka postupu učitelem prováděného pomalu, přesně a rozfázovaně. Dítě činnost opakuje do vlastního uspokojení (nadšeně a radostně). Projev dítěte, které si dlouhým opakovaným procvičováním osvojí řadu nových dovedností, je sebevědomý, přirozený, spokojený a obdivuhodný vnějším klidem s vnitřní ukázněností.

Ticho je dočasné přerušení veškerého pohybu, potlačení projevů života. Dítě koordinuje pohyby, až dosáhne ticha a nehybnosti. Nepůsobí žádný hluk pohybem těla, těžkým dýcháním. Ticho je stav vyžadující úsilí, akt vůle, která oddělí duši od běžných projevů života. Po cvičení ticha děti jasněji sluchově vnímají, rozlišují zvuky ve svém okolí.

Rovnováha. Zvládnutí každé složité činnosti má základ v rovnováze. Dítě procvičuje rovnováhu - chůzí po elipse (kládách, obrubnicích...). Postupně zdokonaluje chůzi s koordinací pohybu rukou.

Spontánní aktivita. Každé dítě je vedeno přirozeností k aktivnímu získávání zkušeností z okolního světa. Potřebuje podmínky skutečného života, kde má možnost pracovat s opravdovými předměty. Zdravý rozvoj dítěte vychází ze spontánní činnosti, která jde v souladu s citlivou fází vývoje. Odstraňme vše, co jí brání nebo jí brzdí.

„Dítě se uchyluje ke hračce, nemá - li nic smysluplnějšího na práci. Pro dítě je každá minuta cenná, neboť neustále přechází z nižší úrovně na vyšší a nicotné činnosti ho jednoduše nezajímají.“ (M. Montessori, Tajuplné dětství, s. 77)

Chybou je, že si dítě hraje s malými napodobeninami našich složitých předmětů. Ono samo dává přednost experimentování, zkoumání a poznávání věcí jednoduchých.

Nepřímá příprava. Získané dovednosti v jedné vývojové fázi slouží dítěti jako základní prvky pro fázi následující. Práce s předměty praktického života a se smyslovým materiálem je nepřímou přípravou pro abstraktní myšlení a představivost.

Samostatná práce. Když je dítě plně soustředěné a ponořené do činnosti, potřebuje, aby jej nikdo a nic nevyrušovalo.

Ve třídě jsou připravené koberečky a podložky, které ohraničují pracovní prostor. Každé dítě si může vybrat, jestli bude pracovat samo nebo s někým. Ostatní děti vede učitel k respektování pracujícího kamaráda tím, že jej při práci neoslovují, počkají, až dopracuje nebo na něj jemně položí ruku a čekají, až se na něj kamarád podívá.

Spolupráce:

Některé děti velmi rády spolupracují a řeší společně úkoly či různé výzvy.

Učitel vede děti, které chtějí spolupracovat při jedné pomůcce, při jednom koberečku k domlouvání společných pravidel vzájemné spolupráce. Cílem je, aby se děti dokázaly samostatně domlouvat na rozdělení rolí nebo dílčích úkolů a vzájemně si nezasahovaly bez respektu do prostoru.

Nejdůležitější hesla v Montessori pedagogickém systému výuky a výchovy jsou: bezpečnost, spolupráce, ohleduplnost, ticho, klid a láska.

Pro mateřské školy Marie Montessori vytvořila následující „dvanáctero“:

1. Učitel musí vytvořit předem připravené prostředí a starat se o něj.
2. Učitel musí sám ovládat užívání a využití didaktického materiálu a umět dětem zprostředkovat jeho používání.
3. Učitel je aktivním, když zprostředkovává dítěti vztah s okolím, je pasivním, pokud se tento vztah již uskutečnil.
4. Učitel musí děti neustále pozorovat a diagnostikovat, aby uměl pomoci v okamžiku, kdy je požádán o pomoc.
5. Učitel musí a smí podat pomocnou ruku jen tehdy, když je požádán pomoc.
6. Učitel musí umět naslouchat a potom se ptát.
7. Učitel musí respektovat dítě, když pracuje a nevyrušovat ho.
8. Učitel musí respektovat dítě, když dělá chyby, aniž by ho hned opravoval.
9. Učitel musí respektovat dítě, které odpočívá a přihlíží práci jiných, aniž by horušíl a nutil do práce.
10. Učitel se musí stále pokoušet nadchnout děti pro práci.
11. Učitel musí nechat děti pocítit, že e na jeho pomoc mohou kdykoliv spolehnout, nesmí ale svoji pomoc nikdy vnucovat.
12. Učitel nabízí dítěti, které dokončilo svoji práci a vyčerpalo své síly, mlčky svoji duši.

Součástí připraveného prostředí je také **připravený učitel - průvodce**. Musí znát postupy práce se všemi pomůckami, které jsou dítěti nabízeny. Metodika práce s pomůckami je popsána v **Pomůckových knihách**, které si průvodce vytvořil na kurzu Montessori pedagogiky a jsou uloženy ve třídách .

Velkou součástí denní práce učitele je pozorování a diagnostikování. Učitel pozoruje dítě tak, aby jej nevyrušil při práci a všechny své postřehy si zapisuje (viz. „**Plán rozvoje dítěte**“ - dokumentace třídy). Na základě těchto zápisů z pozorování plánuje další vývoj dítěte (které pomůcky mu nabídne, co potřebuje dítě ještě procvičit a zopakovat apod.)

5.2 Zajištění vzdělávání dětí se specifickými potřebami vzdělávání

U dětí se specifickými potřebami vzdělávání uplatňujeme princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.

Vedeme děti k osvojení si specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

Snižujeme počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

V případě potřeby využíváme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

5.3 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

Dětem, které vykazují známky nadání nabízíme takové didaktické pomůcky a okruhy témat, která odpovídají zájmu a možnostem konkrétního dítěte.

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Principy práce s dvouletými dětmi jsou v zásadě stejné jako principy výše uvedené, jen je brán zřetel na specifická senzitivní období tohoto věku. Tomu přizpůsobujeme nabídku didaktických pomůcek a prostředí. Dvouleté děti mají ve třídě vyčleněný prostor (policový díl) s pomůckami a aktivitami, které odpovídají jejich věku a momentálnímu senzitivnímu období. Ostatní aktivity „Praktického života“ jsou dětem nabízeny dle již výše uvedených Montessori principů.

Nejvýraznější senzitivní období dvouletých dětí:

- pohyb
- malé předměty
- jazyk, řeč
- řád a pořádek
- rozvoj smyslů

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Názvy integrovaných bloků (IB):

Integrovaný blok „**PODZIM**“

Integrovaný blok „**ZIMA**“

Integrovaný blok „**JARO**“

Integrovaný blok „**LÉTO**“

6.2 Charakteristika integrovaných bloků

Integrovaný blok: „Podzim“

Obecný cíl :

Vést děti k pozitivnímu vztahu ke svému okolí. Dokázat pojmenovat a charakterizovat projevy a vlastnosti podzimní přírody. Osvojit si praktické dovednosti v oblasti sebeobsluhy a péče o své okolí.

Charakteristika integrovaného bloku:

V září se budeme seznamovat s novými kamarády a nové kamarády seznamovat s prostředím školy. Budeme hrát různé hry se jmény a s názvy prostorů školy. Během dalších podzimních měsíců budeme hodně chodit na procházky a pozorovat projevy podzimní přírody, a o těchto projevech si budeme povídat, dělat a pozorovat pokusy. Zaměříme se na práci s přírodním materiálem (pojmenovávání, třídění, zkoumání a počítání). Budeme pečovat o zahradu, čeká nás příprava zahrady k zimnímu spánku (hrabání listů, zazimování záhonků, sběr podzimních plodů, stříhání oschlých částí rostlin,...).

Třídní bloky:

- Naše školka
- Houby
- Ovoce
- Svatý Václav
- Podzimní příroda
- Státní svátek
- Dušičky
- Svatý Martin
- Výroba papíru
- Posvícení

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další

nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Integrovaný blok: „Zima“

Obecný cíl:

Umět pojmenovat, roztřídit informace a vyprávět o zimních tématech (zimní sporty, části lidského těla, vánoční tradice, lesní zvířata,...). Pečovat o svou duševní a fyzickou pohodu. Mít pocit sounáležitosti se společností, ve které žiji. Zvládat základní praktické dovednosti při péči o sebe a své okolí.

Charakteristika integrovaného bloku:

V zimních měsících budeme s dětmi prožívat vánoční čas. Čeká nás povídání o člověku (lidské tělo, narození, péče o zdraví,...). Půjdem nakrmit lesní zvířata a zároveň pozorovat jejich přirozené prostředí. Popovídáme si o bezpečném a zdravém životním stylu. S dětmi si prožijeme karneval a vyrábění masek...

Třídní bloky:

- Adventní čas, přišel mezi nás
- Tři králové
- Zimní sporty

- Masopust
- Hromnice
- Zdraví a nemoci

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Integrovaný blok: „Jaro“

Obecný cíl:

Vést děti k vnímání a pojmenování rozmanitých projevů a znaků jarní přírody. Podpořit v dětech prosociální chování a vnímání, které vede k vytváření dobrých mezilidských vztahů. Umět pečovat o rostliny a zvířata. Mít povědomí o fungování společnosti, o vztazích a souvislostech.

Charakteristika integrovaného bloku:

Na jaře nás čekají časté pobyty v přírodě spojené s pozorováním, vnímáním a pojmenováváním. Prožijeme si s dětmi velikonoční svátky a svátek matek. Budeme si povídat a prožívat různé aktivity a hry na téma zaměstnání a povolání. Necháme děti objevit souvislosti a vztahy související s užitečností lidské práce pro společnost.

Třídní bloky:

- Jarní květiny
- Morana
- Velikonoce
- Rodina
- Maminka má svátek
- Ptáci
- Mlád'ata

Vzdělávací nabídka:

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými
- látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých

možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Integrovaný blok: „Léto“

Obecný cíl:

Ukázat dětem rozmanitost projevů a změn letní přírody, vést je ke vnímání a pojmenování souvislostí a vztahů. Mít povědomí o rozmanitosti kultur světa a vnímat odlišnosti jako přirozenou součást života. Osvojit si potřebné dovednosti a návyky, které umožní dítěti seznámit se s tradicemi a zvyky jednotlivých kontinentů.

Charakteristika integrovaného bloku:

Letní měsíce budou ve znamení cestování a objevování krás letní přírody. Čekají nás prožitkové aktivity, které seznámí děti s kulturou a tradicemi ostatních národů. Rozloučíme se s předškoláky a s celým školním rokem.

Třídní bloky:

- Čarodějnice
- Maminka
- Listnaté stromy
- Jehličnaté stromy
- Tatínek
- Dopravní výchova
- Jak se chovat o prázdninách

Vzdělávací nabídka:

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)

- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.3 Třídní bloky

Zaměření třídních bloků tvoří učitelky tak, aby odpovídaly momentálnímu zájmu a naladění skupiny, většiny nebo i menšiny. Témata třídních bloků jsou vybírána tak, aby byl splněn princip pochopení celku na základě detailu. Metody a formy práce odpovídají pedagogice předškolní výchovy v souladu s Montessori pedagogikou.

Třídní bloky tvoří všechny učitelky ve třídě společně. Nejdříve si naplánují téma, které vychází ze zájmu dětí nebo začínají od operativních vzdělávacích cílů, které vycházejí z pozorování dětí. Vzdělávací cíle jsou operativní a vychází vždy ze třech „Rámcových cílů“, čímž je zajištěn soulad s RVP a různorodost činností. Pak společně plánují činnosti a aktivity, které jsou spojením tématu a operativních vzdělávacích cílů. Každý třídní blok je po skončení písemně evaluován (viz. dokumentace třídy). Součástí evaluace je také sledování naplnění „Dílčích vzdělávacích cílů“ (viz. Tabulka - v dokumentaci třídy), čímž je opět zajištěn soulad s RVP a hlavně různorodost aktivit nabízených dětem.

Není důležité, aby se děti naučily vše, co existuje, ale mají mít tolik času, aby se mohly do jednotlivých oblastí ponořit. Odpovídání na otázky dětí vychází z celku a vysvětluje se na základě jednotlivých částí, aby děti pochopily souvislosti. Integrace oblastí a témat zahrnutých v našem školním vzdělávacím programu pomáhá dítěti pochopit řád světa, vžít se a existovat v něm, najít své místo a naučit se zacházet se sebou i s okolím.

OBLASTI	ZPŮSOBY		ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
	formou	METODY		
1. PODMÍNKY A ŠVP JAKO CELEK	Hodnocení podmínek a ŠVP jako celku	Dotazník	Na konci školního roku	Zástupkyně ředitelky, všichni pedagogové
	Hodnocení podmínek a ŠVP jako celku - analýza	rozbor vyplněných dotazníků: Roční plán	Na konci školního roku	Zástupkyně ředitelky
2. PROCES	Úvodní zpráva o třídě - Charakteristika třídy	Zpráva – pozorování, rozhovor, diagnostika	začátek školního roku	Zástupkyně ředitelky
	Hodnocení Třídních bloků	Zpráva - analýza	TB po skončení	učitelky
3. PRÁCE PEDAGOGŮ	Hodnocení práce pedagogů	Hospitace, náhodné vstupy, pozorování, rozhovor	průběžně	ředitelka, zástupkyně ředitelky
4. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	Osobní list dítěte	Rozhovor se zákonnými zástupci dítěte	před nástupem do MŠ	Ředitelka, zástupkyně ředitelky
	„Pozorovací záznamy“ - o práci a chování dětí	Tabulka - pozorování, analýza	průběžně/denně	Zástupkyně ředitelky
	Portfolio dětí – pracovní listy, kresby, výtvarné práce, grafomotorické práce	Rozbor produktů – písemný zápis do „Pozorovacích záznamů“	průběžně	učitelky

8. PŘÍLOHY

8.1 Režim dne

- 6.30 - 7.45 scházení dětí, práce s Montessori materiálem, cvičení praktického života (příprava třídy - příprava svačiny...)
- 7.30 - 10.00 hygiena, svačina (průběžná)
- 6.30 - 10.00 ranní pracovní blok (práce s Montessori materiálem a s tematickými aktivitami- individuální, skupinová)
- 8.00 - 8.30 komunikativní kruh
- 10.00 - 12.00 příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 12.00 - 12.45 převlékání, hygiena, oběd
- 12.30 - 12.45 vyzvedávání dětí po obědě
- 12.45 - 13.30 hygiena, příprava na odpočinek, odpočinek
- 13.30 - 14.30 odpolední zájmové činnosti (nabídková činnost)
- 14.00 - 15.00 hygiena, svačina (průběžná)
- 14.30 - 16.30 příprava na pobyt venku, pobyt venku, práce s Montessori materiálem

8.2 Charakteristika třídy

Charakteristika třídy 2025/2026

Tento školní rok 2025/2026 je zapsaných 24 dětí, z toho 9 děvčat a 15 chlapců.

Ve třídě je 7 dětí tříletých, 9 dětí čtyřletých, 8 dětí pětiletých. Věkově je třída rovnoměrně smíšená.

Nově nastoupilo 9 nových dětí.

Žádné dítě nemá odklad školní docházky.

V této třídě pracují pedagožky Mgr. Karolína Ondráčková a Bc. Tereza Matoušová (plné úvazky), Bc. Karolína Zahradníková (zkrácený úvazek).